

„Balathoni” kerekasztal: jeles balatoni évfordulókról a tóvidéki helytörténészek III. konferenciáján

Harmadízben jött össze a balatoni helytörténészek találkozója október végén, ezúttal Balatonfüreden, a Múzeumok Őszi Fesztiválja keretében, mintegy hetven kutató és érdeklődő részvételével. Az eseményről Takács Gábort, a találkozósorozat ötletgazdáját kérdeztük.

- Az előzőkhez képest milyen témák köré rendezték a találkozót?

- Az ismerkedést szolgáló első találkozó napirendje tavaly novemberben Edericsen abból állt, hogy a tóvidék mindkét partjáról összesereglett történészek

vös Károly halálának 100., Zákonyi Ferenc halálának 25. éve alkalmából. Mindehhez csatlakozott Soós Lajos kenesei jegyző és költő születésének 160., Deák Ferenc halálának 140. évfordulója is.

- Kik voltak (és milyen témákban) a főbb megszólalók?

- A köszöntők után „A Balaton összeköt: évfordulók jegyében” mottóval nívós előadások következtek a balatoni helytörténet neves alakjaitól. „A Balaton Gőzhasználói Társaság és az első Kisfaludy gőzös története témában Lichtneckert András hallhattuk, míg a „Deák Ferenc Edericsen, útban Kehidáról Füred felé” c. előadást Tőrek Andrásról. „140 éve született Cséplő Ernő (1876-1938), a Balatoni Szövetség egykori titkára, igazgatója” címmel Makra Ernőné lelkes előadását követhet-

Idén Balatonfüreden találkoztak a Balaton régió helytörténészei

egy bemutatkozás erejéig beszéltek saját helytörténeti-honismereti munkásságukról (részletes beszámoló erről a Balatoni Futár 2015. dec. és 2016. jan. számaiban). A második célja pedig idén márciusban a Helka sétahajó Siófok-Keszthely üzemjártán tulajdonképpen egymás kollektív össz-balatoni idegenvezetése volt, melynek során a somogyi és az északi part résztvevői a tavon végighajózva egymásnak beszéltek saját partszakaszukról, aminek hagyománya egyébként tudtommal szintén nem volt (bővebben: Balatoni Futár 2016. ápr. száma). A mostani, immáron a harmadik létrejött P. Miklós Tamásnak, a füredi Városi Helytörténeti Gyűjtemény vezetője kezdeményezésének és házigazdái szervezőmunkájának köszönhető, akivel együtt alakítottuk ki a füredi találkozó délelőtti ülésének napirendjét az ő koncepciója szerint, mely azt célozta, hogy konferencia-előadásokkal alapvetően balatoni kötődésű évfordulókról emlékeztünk meg a Kisfaludy gőzös és ezzel a balatoni géphajózás indulásának 170., Eöt-

tük, majd következett egy „Személyes emlékezés a 25 éve elhunyt Zákonyi Ferenc helytörténeti kutatóra” Györgydeákné Takács Hajnalkától, hajdani balatoni idegenvezetőtől és kenesei könyvtárvezetőtől. „Csobántz, magos hegyen győzhetetlen vár” címmel Hangodi László beszélt kutatásairól, majd pedig Praznovszky Mihály „Kiknek a vajdája Eötvös Károly?” címmel emlékezett a Balaton 100 éve elhunyt írójára. A folytatásban Vér Lászlóné, aki sok évtizede a kenesei Tájház őrzője, a 160 éve született Soós Lajosra, a Balaton poétájára emlékezett vissza. Őt Jákó Bernadett követte, aki Cholnoky Jenő balatoni és veszprémi kötődésű turistaelnöki tevékenységéről számolt be.

- Számos új balatoni kiadvány létezik. Ezekről kiknek az előadásában hallhattak beszámolót?

- Az ülés további – a P. Miklós Tamás által szellemesen „Balathoni kerekasztal”-nak elkeresztelt – részében az új balatoni honismereti kiadványokról, a folyó munkákról és egyéb aktualitásokról számoltak be. „Az

újabb balatonalmádi helytörténeti kutatásokról” Czuczor Sándort, a „Felkészülés a Holokauszt 75. évfordulójára” programtervezetről pedig Olti Ferencet hallgathattuk meg, aki az érdeklő kutatókat meghívta egy össz-balatoni projektbe, melyben a tómeléki zsidóság még elő emlékezetét dolgozzák föl, és így benne mindenki részt vehet, aki erről az egyre fogyó generációról emlékekkel hozzá tud járulni. Az „Üdvözet Balatonmáriafürdőről!” c. könyv szerkesztési tanulságairól Huszár Mihály szólt, majd pedig a „Káptalanfüred évtizedei” c. könyv bemutatásával Polniczky József lépett elénk. „A Szepezdi krónika 2. kötetéről” utána Németh Ferenc beszélt. „Új Helytörténeti Gyűjtemény Fenyvesen” címmel Krizsai Mónika számolt be, végül a Badacsonyi és a Balaton-felvidék világörökségbe vételéről Káloczi Kálmán szólt föl.

- Intézmények vagy civil szervezetek is képviseltették magukat?

- A társszervező, P. Miklós Tamás jóvoltából a balatonfüredi helytörténeti gyűjtemény adott otthont a rendezvénynek, melyet a sorozatot elindító Balatonederics polgármestere, Tőrek Lászlóné, illetve Molnár Judit, a házigazda Balatonfüred önkormányzati képviselője és a város kulturális örökségét is gondozó Humán Erőforrás bizottság elnöke nyitották meg. Jákói Betty egyben a Veszprém Megyei Természetbarát Szövetséget, a NABÉ-t is képviselte. Délelőtti ülésünkön részt vett többek között még Bándi László, a Veszprém Megyei Honismereti Egyesület elnöke; Gubicza Ferenc, a Balatonfüred Városért Közalapítvány működtetője, ki megannyi füredi helytörténeti kiadványt hozott tető alá az elmúlt évtizedekben; Káloczi Kálmán, Badacsonytomaj hajdani polgármestere és a Balaton Világörökségéért Közhasznú Alapítvány elnöke; Balatongyörök képviselőjében pedig Villányi Éva, könyvtárvezető, ill. Bíró Róbert polgármester is.

- Hogyan folytatódott a találkozó?

- Akik továbbra is maradni tudtunk, egy tartalmas sétán vettünk részt P. Miklós Tamás szakavatott vezetésével a pompás „reformkori” városrészben. Utunk a Kerek templomtól a Vitorlázeumba, majd a megújult Jókai-villába vezetett.

- Megfogalmaztak-e valamilyen közleményt?

- Tulajdonképpen a napirend legelején azt a szándékot fogalmazta meg Töreky Lászlóné, aki az I. találkozó megrendezését Edericsen lehetővé tette, és így e hagyományteremtő sorozat elindulását elősegítette, hogy ezen a jogon, illetve az ötletgazda edericsei lévén, továbbra is szeretnénk, hogy a később

bi találkozók megrendezése, helyszíne felől az egyeztetés és döntés a jövőben is Balatonedericsen legyen. Így alakult ki most az az új elhatározás is, melyet az ülés végén Krizsai Mónika, Balatonfenyves könyvtárvezetője jelentett be: a következő találkozót Fenyvesen hívjuk össze jövő év május 12-ére, ahol az új múzeum és kikötő ideális helyszínül szolgálhatnak a ter-

vezett programokhoz. Ezt a javaslatot annál inkább örömmel fogadtam, mivel egybecseng kiinduló elképzeléssel, hogy a találkozó sorozat a somogyi, veszprémi és zalai partok helytörténeteit, érdeklődőit hozza össze kötetlen eszmecserére, illetve a partok és kistérségek közti együttműködésre hasson termékenyítően.

Z. A.

Bakony Expo - harmadjára

Az élelmiszerláncot le kell rövidíteni – mondta Jakab István, az Országgyűlés alelnöke a III. Bakony Expo megnyitóján, a veszprémi Arénában. A három napot át tartó november eleji rendezvényen mintegy 120 kiállító mutatkozott be, köztük számos Balaton-régióbeli.

A helybéli és őstermelőkre építő gasztrovásárt és kiállítást Sövényházi Balázs, Nemesvámos polgármestere ajánlotta meg bő három évvel ezelőtt. Akkor talán maga sem hitte, hogy óriási népszerűségnek fog örvendeni az expo, melyre a Dél-Balatontól a Bakony belsejéig jelentkeztek a gazdák.

A látogatókat az Aréna előtt felhúzott rendezvénysátor fogadta, mely alatt olyan gasztroudvart rendeztek be a szervezők, ahol ki-ki kedve szerint kóstolgathatta az ételek, italok zamatát. Mi több: a környék vendéglátóhelyei is kitelepültek, szokatlan, ám vonzó helyen várva az érdeklődőket. Hasonlóképp volt az Aréna épületében is: minden szegletet kihasználtak az őstermelők. Nem feledkeztek meg a gyerekről sem, akik között bizonyára sok volt, aki először találkozott kecskével, lúddal, kismalaccal, pónival.

A rendezvénynek helyet adó város polgármestere, Porga Gyula köszöntőjében elmondta: a hároméves rendezvény fokmérője, hogy évről évre nő a kiállítók létszáma. Hozzátette: „Város és vidéke egységet alkot, kiegészíti egymást. Egy-másra vagyunk utalva, az erőnket együtt, összefogva tudjuk megmutatni”.

A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara elnöke, Györffy Balázs rámutatott: „Van helye és szerepe a mai, globalizált világban a kismértékű termék-előállításnak”. Utalt arra is, hogy a kamara egy könnyen elérhető online adatbázist hoz létre, amelyben a helyi termelőket találhatják

meg az érdeklődők. Szólt arról is, hogy a termékek megjelennek az igényes vendéglátásban is, ám ehhez szükség lesz egyes jogszabályok módosítására. A vidékfejlesztési program pedig mindenkinek új lehetőséget kínál – hangsúlyozta. Befejezésül ekképp fogalmazott Györffy Balázs: Nemcsak a terméket, de arcát is, becsületét is „vásárra viszi” az expón kiállító gazda.

Kis Miklós Zsolt agrár-vidékfejlesztésért felelős államtitkár, az expo védnöke szerint az út helyes, hiszen egyre színvonalasabb termékek jelennek meg a piacon. Ehhez a segítséget a kormányzat is megadja, többek közt hazai és uniós támogatásokon keresztül. Ma az élelmiszer-fogyasztás a kiskereskedelmi láncokon keresztül történik, de egyre nagyobb szerepet kell adni a kistermelők kézműves termékeinek, rövidíteni kell az ellátási láncot, hogy a termelők közvetlenül a fogyasztókhöz juttathassák el termékeiket. Ezt pályázatokkal is támogatná a kormány.

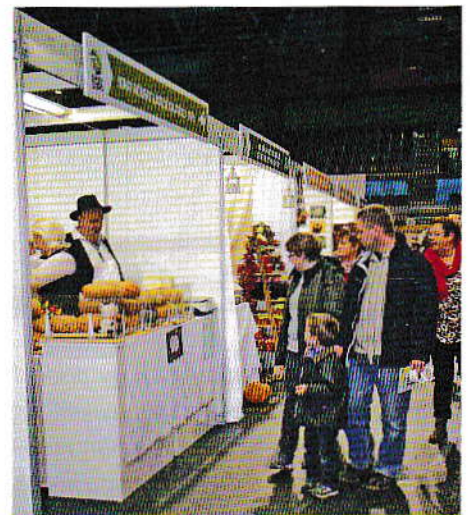
Az Országgyűlés alelnöke, Jakab István (az expo fővédnöke) szerint „különös a veszprémi expo, mert nemcsak termékeikkel jelennek meg a kiállítók, hanem a szívüket is elhozzák. Itt mindenki a mesterségének a csúcán van – tette hozzá. A folytatásban kiemelte: a vidéki élelmiszerlátás kezdvi viszonyerni hitelét, hiszen az élelmiszer egyben bizalmi termék is, s nem kell, s nem is sza-

bad egész Európán átutaztatni egy terméket, hogy az a fogyasztóhoz eljusson. Éppen ezért az élelmiszerláncnak rövidnek kell lennie!

A megnyitón öt kategóriában (élelmiszer: Cake-Couture Cukrászda, ital: Stari Kézműves Sörfőzde, kézművesség: Cz. Budai Katalin bútorfestő, innováció: Varjas Judit üveg- és villaékszer készítő, közönségdíj: Nagy Csaba készítő) vehettek át díjakat a kiállítók.

Zatkalik

fotó: Peresztegi Virág

Széles volt a Bakony Expo kínálati palettája

Jakab István, az Országgyűlés alelnöke, az expo fővédnöke